

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 5. marcija 1897.

List 9.

Nekaj mislij o postu.

Predpustni čas, čas razuzdane norosti, je minul in že slišimo glas božji: „Spreobrnite se k meni iz vsega svojega srca s postnim jokom in plakanjem, in prizanesel bom vašim grehom.“ Resni sveti postni čas se je že pričel. Post je desetina, katero dajemo Bogu: šest tednov traja postni čas izvzemši šest nedelj to je 35 dni in to deseti del leta. Ves ta čas pa moramo posvetiti Bogu in njegovi službi na prav poseben način.

Se že dobe ljudje na svetu, kateri morajo nad vsako stvarjo jezik brusiti in naj jih to še tako malo briga. Tako se tudi vjedajo sedanjí olikani ljudje nad postom v katoliški cerkvi. To ste sitni, če se nočete postiti, pa jejte in pijte kolikor in kar vam drago, le nas pustite v miru: enkrat se bo že videlo, kdo je imel prav. Med drugimi zabavljicami se sliši tudi ta: „Saj jed ne ognjusi človeka.“ Res je, ali človeka ognjusi nepokorščina in trdovratnost, s katero se zoperstavlja cerkvenim in božjim zapovedim. In v tem je ravno glavni pomen in bistvo posta: prvi človek grešil je z nepokorščino in je jedel prepovedan sad; mi pa moramo s tem kazati pokorščino, da ne jemo tega, kar nam je prepovedano. Pa kakor je zelo navadno, da hudo zabavlja čez stvar, o kateri se mu niti ne sanja ne. Marsikdo bi utihnil, ko bi videl, kako imeniten je post in bi potem tega ne imenoval neumnost, kar je kristjanom sveto. Delajo pa veseljaki to samo zato, ker jih jezi, da noče svet biti tako neumen ko oni, ki se še v dolgem postu niso nanoreli in hočejo še post za grešno razveseljevanje porabiti.

Imenitnost in veliki pomen posta se razvidi iz teh le vzrokov:

1.) Naš odrešenik, Jezus Kristus se je sam postil 40 dni in sicer tako, da ni prav nič jedel. Mi tega ne moremo, a si v spomin Gospodovega posta 40 dni pritrgujemo posebno pri jedi. Ker zato se je Gospod postil, da bi nam zapustil zgled, in On prav gotovo ni kaj tacega delal, kar bi bilo smešno, ampak vsako dejanje njegovega svetega življenja ima svoj imeniten pomen.

2.) Postili so se pred Kristusom in za njim vsi sveti in veliki možje. Postil se je Mojzes, predno je dobil tabli postave: postil se je Elija: postila se Judita, ko je hotela rešiti svoje rojstno mesto iz rok sovražnikov: postila se je Estera, da bi omehčala Boga, ki naj bi dodelil Judom zmago nad nasprotniki, kateri so jih obiegali. Postili so se Izraelci sploh, predno so hoteli kaj velikega dovršiti. Postili so se svetniki in ravno s tem dosegli veliko svetost, zaradi katere jih tako občudujemo. Če prebiramo njih življenje, vidimo, kako važno sredstvo jim je bil post za dosego svetosti.

3.) Gospod je post učencem zapovedal: „Kadar se pa postite, ne delajte se žalostnih“ (Mat. 6, 16.).

4.) Post je dober za dušo: Lepo ima cerkev v predglasju pri sv. maši: „Ki po telesnem postu napake zmanjšuješ, duha povzdiguješ, krepost in zasluženje deliš.“ To je pa ravno namen posta. S tem, da si pritrgujemo hrane, se najprej ustavljamo skušnjavam. Naše telo je kakor mlad konj, kateri dobiva preveč hrane in potem rad uhaja in nagaja. Če telesu preveč strežemo, tako

rekoč grejemo gnjezdo skušnjavam. S postom pa telo za nekaj časa zopet spravimo pod vlado postave razuma. — Dalje: Tisti ljudje, ki z veliko skrbjo skrbje le za svoj trebuh, tisti niso posebno zmožni globoko misliti niti duha povzdigovati. Taki ljudje kaj težko premišlujejo svete stvari in se z Bogom pogovarjajo. Ako pa telo postimo, postane v resnici in v prenešenem pomenu lažje in kakor ptič na perotih vzdiguje se potem k Bogu. Zopet pogledjmo življenje svetnikov, ki potrdi našo trditev. — Slednjič nam je pa post tudi zaslužen in dobro delo za nebesa ter našo čednost ojači. Bog ni kakor zemeljski knezi in kralji, ki kako stvar včasih le slabo plačajo, ampak Bog obilno povrne vse, kar se stori njemu v čast. Če se postimo, premagujemo skušnjave: jedno plačilo, zaslužimo si nebesa: drugo plačilo: kako dober plačnik je torej Gospod.

5.) Post je tudi dober za telo, da si nam to noče nič posebno v glavo, pa res je vendar le. Noben stroj ne more neprenehoma delati, ampak včasih mora počiti, drugače se prehitro zrani. Človeško telo tudi ne sme vedno le samo v se sprejemati vsakovrstne hrane, ampak mora včasih dobiti malo manj hrane. Kako mnogo boleznij je, pri katerih ti zdravnik zapoveduje natančen in strog post.

6.) Vsaj nekatere resnice sprevideli so tudi narodi, ki niso imeli in nimajo krščanske vere. Postili so se Grki in Rimljani na čast svojim bogovom, ako je kaka posebna nezgoda zadela njih domovino, zapovedali so post, da bi odvrnili jezo bogov. Postili so se Egipčani in Judi, postijo se še sedaj razkolniki in Turki in sicer prav ostro. Vsi ti pač čutijo in so čutili odvisnost od bogov, od Boga, katere so tako skušali potolažiti.

To so vzroki, iz katerih prav lahko razvidimo imenitnost posta. Pa naš post ne sme obstajati samo v tem, da se enkrat na dan do sittega najemo, ampak s tem moramo tudi združiti molitev, duha spokornosti, žalost nad grehi, zatajevanje samega sebe. Postimo oči, ušesa, jezik (zlasti tega), roke, noge: postimo telo, misli, želje. Povsodi si moramo pritrpati kak užitek, kako veselje. Zato pa katoliški kristjani post preživijo v tihi samoti. In posvetni ljudje, ki služijo mesu in njegovemu poželenju, le ti se tudi v postnem času ravno tako vesele kō poprej. Da celo še večje burke in grehe uganjajo ko v pustu, da tako sramotijo zapoved katoliške cerkve.

Svet se dandanes obnaša prerad kakor otroci, ki tudi dostikrat ne vedo, kaj jih boli, in

ki ne znajo same sebe brzdati. In ravno to pomajkanje posta, ta duh upornosti proti božjim in nravnim zakonom, to teženje po neprestanem uživanju, ravno to so veliki jezovi, da si ne more družba človeška zopet pomagati na noge. Ko bi ljudje post res prav in dobro umeli in se ga tudi v resnici držali, bi ne bilo toliko prostovoljnih beračev in revežev. Nikdo ne ve staviti meje svojim željam, in vse si privošči, dokler le gre. Ko bi se svet začel malo več postiti, bi bilo naglo rešeno socijalno vprašanje.

Venec na grob

prečastnega rajnega gospoda
Luke Jeran-a.

bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi smerti.

Motto:

„Pridi k nam Tvoje kraljestvo!“ —
II. prošnja Očenaša.

(XVI. nadaljevanje)

(Konec.)

Okoli srede aprila 1896. naznanil nam je bil najpred „Slov.“ o hudej bolezni gosp. mons. Jeran-a. Dostavil je pač, da je bolezen nekoliko odjenjala, vendar pa si je gospod oskerbel svojo dušo, in se dal prevideti s ss. zakramenti. V dan 23. aprila prišel sem bil v Ljubljano; kar siloma me je vleklo dol. Pregovor pravi: „Vsake dobre reči so tri“. Tudi jaz sem imel ta dan v Ljubljani tri opravila; dva med tem bila sta: obiskati dva dobra prijatelja — bolnika. Okol 8. ure zjutraj želel sem se zgledati pri bolnem gosp. monsignoru, kakor sem to skoz dolga leta imel v navadi. (O tem času je navadno odnaševal.) Ko vstopim v sprednjo sobo, pride mi nasprot sestra usmiljenka postrežnica, in ko je vprašam, če bi ne mogel z bolnim gospodom monsignorom govoriti, odvrne mi: „Gospod so zdajle nekoliko zadremali, — opravilo svoje naznanite v. č. g. K., — v vredništvu „Slovenca“ bi vtegnili zdaj biti“. Ko pridem k v. č. g. K. in jih prosim, naj povedo bolnemu gosp. monsignoru, da jih bil rad obiskal; ker pa to ni bilo lahko mogoče, naj jim naznanijo moj namen in ob enem tudi moje priserčno vošilo: naj jim bi podelil Gospod Bog kmalu zopet ljubo in terdno zdravje. V. č. g. K. mi na to odgovori: „Vas bi pa gospod monsignor gotovo radi vidili, ker sta si stara znanca in sta si bila vedno tako dobra prijatelja; skušajte priti okol 11. ure še enkrat, bom gospodu naznanil, da ste tukaj!“ Ob 11. uri sem res prišel. V. č. g. K. so me že pričakovali v sprednji sobi ter mi rekli: „Zdaj so gospod monsignor iz postelje, opozorim vas pa, da če vas bodo tudi hoteli pri sebi dalj prideržavati, se predolgo nikar ne pomudite, ker se vendar le bojimo, da bi se bolezen ne shujšala“. Kakor skoraj vselej, me je gospod monsignor z navadnim pozdravom „Jóso“ (rekla sva včasih katero tudi po hrvatski) prijazno ogovoril. Sedel je na naslonjaču, imel merzle obkladke na glavi, ponudil mi poleg sebe sedež, in ker je bil v besedi popolnoma krepak prav kakor o zdravju, sva se pričela pomenkovati.

Se ve, da se je najini pogovor največ sukal okol njegove bolezni. Jaz sem izražal serčno željo in terdno upanje, da mu bo Gospod Bog dal kmal zopet ljubo in terdno zdravje; on je mojim željam sicer priterjeval, vendar pa rekel, da je ves vdan v voljo Božjo, katera naj se izpolni nad njim. Da si mi je bolni gospod monsignor resnično prigovarjal, naj še en čas ostanem, sem se vendar poslovil in to resnično v terdni nadi, da se z gospodom zopet zdrava vida in snideva.

Ob odhodu iz sprednje sobe sem se zanimal še za to, kaj gospod zdravnik o gosp. monsignorovi bolezni sodi in misli. Gosp. K. so mi odgovorili, da tudi on izraža terdno upanje, da se bo zdravje zopet povernilo; a vendar njih, č. g. K. namreč, pa le močno skerbi, da bi čutnice v glavi vsled vednega dolgega bedenja o večerih ne bile že preveč opešane, in da bi se bolezen ne podelila na možgane. Ta dan, — bilo je v četrtek, — je bilo že treba zadnjega pregledovanja „Danice“. Govorilo se je poznej, da se je vtegnil bolni gospod monsignor sam še siliti s tem delom, in da se mu je ravno vsled tega bolezen shujšala. Ali je bilo temu res tako, ali ne, ne vem; toliko pa je gotovo, da koj nasledni dan jelo se je kazati, da večer gosp. monsignorovega življenja je nastopil, da se je solnce, ki je obsijavalo toliko trudapolnih let in dnij toliko krepstnih dejanj, toliko britkih skerbi za pridobitev potrebnega kruha za lačne dijake, malo veselih, a gotovo mnogo žalnih trenutkov enega izmed najbolj zaslužnih mož iz vseh časov slovenske zgodovine nagnilo k zatonu. In ob večernem Ave-Marije zvonjenju sobote, 25. aprila poslovila se je plemenita duša njegova od doline solza, ter — bi rekli — na krilih donenja blagoslovljenega brna povzdignila se v večno-srečno domovino onih, katerim na čast je v svojem življenju zapel in napisal toliko lepih pesmic.

Pri nas po Gorenjskem blagruje zlasti priprosti narod vse taiste, ki v soboto umrjejo in ležijo o nedeljah na mrtvaškem odru. Takega naključja tedaj je bil deležen tudi obče spoštovani, obče ljubljani in nepozabljeni gospod monsignor Luka Jeran. Časniki so bili tisti večer že donatisnjeni in razposlani, v nedeljo mirujejo tiskarne, — brzjav in na stotine dopisnic je toraj neslo žalostinko o Jeranovi smrti na vse strani naše domovine. Marsikateri mrtvaški zvon tudi zunaj Ljubljane je žalostno zapel v slovo možu, ki je bil v vsej svoji obnaši tako priprost, tako ponižen tudi v svojih visokih duhovskih službah, ki je pa živel za-se, — tako smemo reči — varčen, skromen, reven, a je glede dobrih del zapustil svet kot velik duševni bogatin. En glas je šel iz ust vseh ljudi, ki so ga poznali: Ako je kedo šel gorak v nebesa, gosp. monsignor Jeran je gotovo šel.

V nedeljo, 26. aprila je bila pač cela Ljubljana in menda tudi vsa bližnja okolica na nogah. Vse je hitelo k mons. Jeranovemu mrtvaškemu odru, da bi pokojnika še enkrat vidilo, njegove telesne ostanke pokropilo in molilo za večni mir in pokoj njegove duše. Gnječa je bila neki celi dan taka, da se je moralo tako vravnati, da so hodili ljudje po eni strani stopnic gori, in po drugi strani nazaj. Enako je bilo tudi še v ponedeljak, 27. aprila kot v dan pogreba. Okol poldne so pripeljali železnični vlaki od vseh strani dežele Jeranove prijatelj, znanke in častilce k pogrebu. Opoldan je bila taka gnječa v sobi, kjer je ležal pokojnik, da sem si bil le nekako s trudom

prisvojil kotiček, v katerem sem se zamogel nekoliko dalj pomuditi in prepustiti se tihemu premišljevanju. Želel sem blagemu pokojniku od dna srca in duše večni mir in pokoj, sicer pa sem mislil, da on ne potrebuje več naših molitev, marveč se mu je priporočevati, naj bi ostal nam užaljenim prijateljem in ogromnemu številu podpore potrebnih tudi pred prestolom Božje milosti to, kar nam je bil v življenju.

Pogreb vršil se je ob 5. popoldanski uri. Od sile ljudstva privrelo je skupaj in sploh se je govorilo, da od smrti nepozabnega dr. Bleiweisa Ljubljana še n vidila enakega pogreba. Rad bi bil sicer videl, kako da se bo razvijal; a ker sem vendar pred vsem želel biti v Šenklašču, kamor se je imelo mrtvo truplo najpred prenesti, pri zadnjih cerkvenih molitvah za rajnega, zdelo se mi je potrebno, pravočasno podati se v znotranje cerkvene prostore, kar bi poznej pri veliki gnječi doseči ne bilo moč. In res sem bil zadel pravo. — Preden so vzdignili mrliča, prenehalo je zvonjenje, in zaslišalo se je izpred bližnjega župnišča, kjer se je nahajal mrlič, prepevanje gimnazijskega pevskega zbora, ki je s tem zadnjo čast skazal svojemu velikemu dobrotniku. Kmalu na to jel se je spreved, katerega so vodili premilostni gospod knezoškof dr. Misia, premikati v znotranje cerkvene prostore, ki so se zdajci napolnili z neštevilnimi odličnimi vdeleženci spreveda. Da bi ne bilo straže pri vhodih, nastala bi bila gnječa v cerkvi gotovo zdajci neznosna. Ves mrtvaški cerkveni obred vršil se je neskončno veličastno, petje gg. bogoslovcev presunjevalo je srca navzočih in napolnjevalo jih z neizrečeno britkimi čutili. Marsikatera skrita solzica zamigljala je v očeh pričujočih.

Po opravljenih cerkvenih molitvah v stolnici prevzeli so vodstvo pogreba mil. g. prošt dr. Leon. Klofutar. Da je vsa šolska mladina spremila svojega velikega dobrotnika k grobu, zdelo se nam je prav zelo primerno in taktno od strani dotičnih vodstev. Ostalega občinstva iz vseh stanov ni bilo moč prešteti. Med drugimi dostojanstveniki so se vdeležili spreveda deželni glavar Detela, mestni župan Grasselli, dvor. svetnik Račič, okr. glavar marquis Gozani, mil. g. opat Ogradi iz Celja in nad sto čč. gg. duhovnikov iz cele škofije. Poleg neštevilnih trum, ki so se vdeležile pogreba, je stalo še ob obeh straneh vseh ulic in cest, koder se je premikal spreved, tolike sile ljudi, da smemo reči: ako bi bili šli vsi do pokopališča, ne bil jih obsegel vseh vkljub svoji obširnosti. — V Št. Krištofski cerkvi vršile so se zopet mrtvaške molitve po rajnem. Posrečilo se mi je bilo, vdeležiti se tudi taistih, kakor tudi zadnjega spremljevanja prav blizu groba. Po zadnjih molitvah ob grobu jela nam je zagrinjati črna prst telesne ostanke nepozabnega gosp. monsignora Luke Jerana. Še enkrat opravila se je molitev za večni dušni mir in pokoj rajnega; — še enkrat zadonel je mилоžalne pesmi glas; — tudi kakega vsaj kratkega odgovora smo pričakovali, — a to prepustilo se je slovečemu pokojniku menda samemu; v duhu zdelo se nam je namreč, da nam je ob odhodu klical iz groba:

Dovolj je spomina:

Me spisi slavijo.

Me pesmi pojo!

Jos. Levičnik.

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

VII

Opomba. Dve marogi se kažete leto in leto na našem sicer vrlim narodu, mu kazite plemeniti značaj in mu zavirate vso pravo krščansko omiko, namreč: pijančevanje in preklinjevanje, ti grdi in škodljivi razvadi zatreti ali vsaj zmanjšati, se je že veliko skušalo, pa veči del brez uspeha; nasprot se rastete od rodu do rodu. Take navade so že same na sebi pregrešne ter kažejo veliko surovost in spričenost, tudi vničijo ves vpliv božje besede in milosti. In kdo neve, kako žalostni so sicer nasledki taci pregrešnih razvad? Vse gre rakovo pot, zgubi se mir srca in dobro ime, domače in krščanske dolžnosti se zanemarjajo, pohujšanje se širi, božji blagoslov pa beži, že tu pride dostikrat očitna kazen božja; kako grozna pa je navadno poslednja osoda taci! — Zoper to dvojno razvado so že v 17. veku po naših krajih vpeljali bratovščino zoper pijanost in kletev, ktere zavetnik ali patron je bil sv. Kristof, čigar velikansko podobo zato pogosto vidimo tudi od zunaj na naših cerkvah po deželi.

Ali bi ne bila taka bratovščina tudi danes potrebna pri nas, kjer ste si ti dve pregrehi tako splošno in globoko vgnjezdili in žugate narodu čedalje večji propad? Saj je sicer nevspešno svarjenje starišev in duh. prstirjev, ako ne pomaga milost in blagoslov od zgoraj; kajti ne oni, ki sadi, je kaj, ne ta ki priliva, ampak oni, ki da rast. Bog. Zato so se v raznih krajih spet danes vpeljale take krščanske družbe treznosti in pobožnosti, ktere naj bi vsaj zmanjšale te razvade, osobito pa mladi rod obvarovale te kužne bolezni in pregrehe. Res ne bo zdalo ali pomagalo pri vsih, vendar utegne modra beseda se prijeti marsikterega, ki bo zato hvaležen za čas in večnost.

V veči vspeh te opombe navedeno iz „Zgodnje Danice“ dva žalostna vzgleda, ki naj pretreseta bralce v do srca, in obvarujeta enake nesreče.

1.) Grozna smrt pijanca — brezverca.

Pred nekaj leti je živel na Slovenskem mož brez vse vere in brez vsega upanja prihodnjega življenja, kteremu torej ni bilo mar, kot za trebih skrbeti in se razveseljevati po Epikurejevem vodilu: Le pij in jej in počenaj kar so ti poljubi, saj po smrti ne bo nobenega veselja.“ S smodko v ustih jo je redoma vsak ljubi večer s svojim kodrom mahal v krčmo, kamor so se shajali možaki njegove baže. Se ve, da tamo, kjer se vino in žganje popiva, se tudi pamet in sramožljivost zgubiva,“ toraj se lahko razumeva, kako pošteni, sramožljivi in spodobni so bili pogovori taci mož; posebno so se ustili čez sveto katoliško cerkev in nje mašnike, ter je jeden drugzega skušal prekositi v zabavljanji in, zasmehovanji duhovnikov in sv. cerkve.

Med drugimi burkami in kvantami, ktere so uganjali in se kratkočasili, zastavi neki grd zasmehovalec važno vprašanje, kaj meni poštena družba o duhovni pomoči ob smrtni uri. Otrpnjeni nevernik stavi ravno v to svoj ponos, takrat se kazati brez strahu, kadar se trese pobožni verni. Kar mene zadene, se oglasi ta grdun, postavši kozarec iz roke na

mizo, ne potrebujem v smrtni uri nikogar, da bi mi prigovarjal in dušo priporočal. Moj koder, (kteremu vrže kos kruha), mi zamore ravno to pomoč skazati. Z rokami so mu ploskali drugi brezbožni tovariši, misleči, da je pravo zadel! Toda hitro ga doleti zaslužena kazen, ktero si je sam izgovoril. O trdi noči, ko ga je na pregrešno pohvalo zvrnil še jeden kozarec, popusti krčmo, in v dva cepa jo tava domu — v društvu svojega kodra. Pot ga pelje čez plitev potok, preko kterega je položena ozka deska; kajti teklo je tako malo vode, da je komaj tla popokrivala. Pijanec stopi na desko, zdrkne, in — zjutraj ga najdejo mrtvega v plitvi vodi; poleg njega pa zvestega kodra, čigar pomoč si je želel o smrtni uri. — Kakor veroval, tako se mu je zgodilo; kakor je živel, tako je umrl. —

2.) Strašna kazen preklinjevalca.

(Resnična prigodba.)

Ni veliko let, kar je umrl grd preklinjevalec, ki je strašni zgled, kako Bog dostikrat že na tem svetu kaznuje preklinjevalce. Živel je namreč v bližnji župniji neroden, slabo izrejen človek, ki je imel grdo navado, vsako drugo besedo privezati — s kletvijo, rotenjem in hudičevanjem itd. Ni bilo tako pobožne duše, ne tako svete reči, da bi on ne bil s svojim dolgim, grdim jezikom oskrunil. Ali kaj se zgodi? Pred tremi leti se mu samu samo od sebe spredaj pod jezikom napravijo gobe, čedalje večji rastejo, tako, da že čeljustnic ni mogel stisniti; začne mu v požiralniku gnjiti in mu skozi pregnjito rano smrdljiv gnoj teči. Drugzega ni že mogel vživati, kakor kapljice juhe pa po slamnati biliki; pa še ta mu je stekla skozi odprto rano. Smrad iz njegovih ust je bil pa tolik, da ni bilo moč poleg njega biti; on sam ga ni mogel več prenašati, in od glada in smrada je, sicer na drugem trupu zdrav, v svojih najboljših letih objokan in skesan umrl. — Te strašne bolečine, kakoršnih psu ni želeti, so ljudje spoznali za božjo kazen, in marsikteri je trdno sklenil, se kletve za vselej ogibati — In v resnici: ako bo človek mogel pred Sodnikom od vsake prazne besede odgovor dati, kaj še le od kletve, rotenja, zasmehovanja sv. reči! In vendar, kako splošna je ta grda navada dandanes! Še otrok ne zna dobro govoriti, ne križa narediti, že zna grdo kleti! Ta grda navada raste z njim in ga spremlja do groba. Toda resnične so besede sv. Pavla: Niti nečistniki, niti pijanci, niti preklinjevalci ne bodo posedli kraljestvo božje. (1 Kor. 5, 10.)

Sveti križevi pot.

(Nekoliko premišljevanja za sv. postni čas.)

I) Jezus k smrti obsojen.

Vsprejmi molče pravično obsodbo, katero ti je Bog naložil radi grehov v potih tvojega življenja; ne sodi svojega bližnjega; obsodi samega sebe.

II.) Jezus naloži križ na svoje rame.

Ne nosi, o duša, svojega križa prisiljena, kakor obsojenka, temveč v ljubezni kot naslednica svojega Odrešenika; v občevanju z bližnjikom ne prenašaj le težav, temveč ljubi jih; prenašaj sebe samega v svojih slabostih in skušnjavah; nosi molče in potr-

pežljivo njih breme, iztegni po njem roke, kakor po svoji rešitvi in zveličanju.

III.) Jezus pade prvič pod križem.

Jezus ti daje moč, da moreš nositi svoj križ; pade, da postaneš deležen milosti, s katero kljub vsem skušnjavam premagaš bolečine in trpljenje, prenašaš poniževanja sveta, lahko pogrešaš človeško tolažbo in trpiš voljno prevare; noben prijatelj, noben učenec ni hitel Jezusu na pomoč; ranjenega in zmučenega so vrgli v prah.

IV. Jezus sreča svojo žalostno mater.

Marija ne more svojemu sinu pomagati; nobene besedice ne spregovorita drug drugemu v tolažbo; molče se ločita, toda njuna pogleda sta se srečala; Marija je videla svojega sina, in Jezus ve, da sledi Mati njegovemu trpljenju. Če te stiska trpljenje, zakaj iščeš takoj pomoči, mesto da bi se udal v voljo Božjo? Če moliš ter govoriš z Bogom in njegovimi svetniki in ne dobiš odgovora, čemu obupuješ? Tudi ta molčljivost je del skušnje. — Če se ti zdi, da si popolnoma zapuščen, potem misli tako do'go na srečanje Kristusa z Marijo, dokler se tudi tebi ne odpre notranje oko in ne umeješ, kako daleč moreš in moraš stopati, kot slaboten naslednik žalostne Matere Marije. Sv. Mati gre s teboj in te vodi; dalje pojdi, če tudi z velikimi bolečinami. —

V. Simor Cirenski pomaga Jezusu križ nositi.

Zahvali se za svoj križ in nosi ga rad, brez obotavljanja, brez prisiljenosti, z udano potrpežljivostjo; pomagaj drugim križ nositi; ogiblji se skrbno, da komu križa ne nalagaš. (Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Rima, 4. febr. (Konec) Namen te bratovščine pa je, da člani bolnike obiskujejo, jih za dobro smrt pripravljajo, za umrle pri pogrebih molijo itd.; včasih so imeli tudi še to dolžnost, da so one nesrečne, ki so bili zaradi kakega zločina v smrt obsojeni, na morišče spremili in jih tolažili.

Pri tej bratovščini, katera ima res blag in dober namen, ko bi le drugo manj strahovito nošo imela, so le moški bolj nižjih stanov; v bratovščini pa tako imenovanih „sacconi“, ali kakor bi se že v slovenskem reklo, „vračarji“ so pa gospodje višjih stanov, tudi grofi in baroni, monsignori in tudi kardinali, ki imajo posebno to dolžnost, da sprejmejo častno stražo v cerkvah, kjer je Najsvetejše v 40urno pobožnost izpostavljeno. Udje so ravno tako oblečeni, kakor pri zgorej omenjeni bratovščini, samo ta razloček je, da njih obleka nima črne, marveč pepelnato barvo. Pri vsem tem pa človeka groza spreleti, ki jih v prvič nenadoma zagleda, kakor se je meni lansko leto godilo, ko sem jih po naključbi zagledal v cerkvi sv. Teodora. Že pri vratih jih je šest ali osem stalo, pa tako nepremakljivo, kakor da bi bili iz kamna; drugi so pred Najsvetejšim klečali in tudi z obrazom na tleh ležali, rožni venec molili ali pa cerkvene psalme prepevali. Udje te bratovščine se sicer med seboj poznajo, svetu so pa iz lahko poznatih vzrokov skriti.

V zadnjem svojem dopisu sem memogrede omenil, koliko različnih kolegijev, cerkvenih redov

in kongregacij da je bilo pri slovesnih večernicah pred praznikom sv. Neže v tej cerkvi zastopanih. Znabiti se je to vendar le komu nekako čudno zdelo, da je z ramami zmajal, češ, je pa to tudi vse tako res, kar ta le piše?

Da takemu dvojivcu Tomažu spodnesem trdna tla njegovega zmajevanja, naj le površno naštejemo samo razne moške cerkvene redove, ki so v večnem mestu bolj ali manj številno zastopani, da imajo tukaj svoje generalno predstojništvo in se po zunanji obleki razločujejo. Naj začnem naštevati one, s katerimi je poročevalec v najožji zvezi, in to so tako imenovani „ordines mendicantes“ ali redovniki, ki imajo obljubo svetega uboštva in se toraj le z miloščino zdržujejo.

Taki so: 1.) Frančiškani, ki se razločujejo v observante, reformate, rekolekte in diskalceate; 2.) dominikani; 3.) minoriti; 4.) kapucini; 5.) regulirani tretjeredniki; 6.) bosi avguštinjanci; 7.) obuti avguštinjanci; 8.) bosi karmeliti; 9.) obuti karmeliti; 10.) mercedariji; 11.) trinitariji; 12.) serviti; 13.) minimi; 14.) jeronimiti; 15.) vsmiljeni bratje; 16.) kručifissi; 17.) red spokornjenih bratov ali skalceci.

Druge vrste redovniki so: Bazilijanci latinskega obreda in bazilijanci grškega obreda; benediktini, kateri so zopet razdeljeni v 14 kongregacij; karmalduenci s tremi kongregacijami; valombrozijanci; cisterzijenci, — ki so zopet observanti z dvema kongregacijama in reformati; silvestrijanci; olevitanci; čertozijanci ali kartazarji; antonijanci ali maroniti v štirih kongregacijah; armenski benediktinci ali mehitaristi z dvema kongregacijama, bazilijanci ali melhisti s tremi kongregacijami.

Tretja vrsta so regulirani kleriki, ki se razdelijo v: Teatince, barnabite, somaške, jezuite, manjše klerike, brate bolnikov, kemilijance, služabnike Marijine in pijariste.

V četrti vrsti so: Doktrinarci, pobožni delavci (pii operarii), misijonarji, sulpicijani, eudisti, pariški misijonarji, duhovni sv. Duha, redemptoristi, pasijonisti, oblati, misijonarji presvete krvi, društveniki Marijini, maristi, pikpusijani, društveniki presvetih src, ustanov ljubezni, duhovni sv. križa, palotinci, resurekcijonisti, asumpcijonisti, salezijanci, oratorijanci saleški, sakramentarci, isovdunisti, salezijanski oblati, marijanisti, lurdisti.

Razum teh je še mnogo pobožnih društev, katere cerkev še ni odobrila, vendar pa udje nosijo nekako redovno obleko. Če bi zamogel še naštet vse redove, kongregacije, ustanove, pobožna društva itd., v katerih ženski spol deluje in ki so še veliko bolj številni, kakor moški ustanovi, bi se gotovo oba naveličala, zato pa raje končam, ker sem prepričan, da sem s tem tudi kakega Tomaža prepričal. Z Bogom!

P. C. L.

Iz Aleksandrije dne 15. februarja. „Slovansko društvo Sloga“ za Egipet sklenilo je v raznih sejah meseca januarja sledeče: 1. Imenovalo je svojim poverjenikom gosp. Ivana Šemca, da vzame v društvenem imenu veliko stanovanje v Aleksandriji, — Drevesna ulica — rue de l'arbre-sekka el-šagara — v namen, da se otvori tam zavetišče (azil) za slovenske služkinje v Egiptu, ponajveč Primorke in Kranjice, v manjšem številu Štajerke in Korošice. 2. Vsaka slovenska služkinja, ki bo pristopila društvu ter plačala na mesec majhno svotico 4 pijastre tarife

(= 1 frank) imela bo sledeče pravice: a) mestni zdravnik g. dr. Karol Pečnik storil je društvu veliko uslugo, da se je brezplačno obvezal zdraviti zastoj vse služkinje, ki so članice društva; b) služkinje članice dobe zdravlila itd. brezplačno v lekarni, ki jo bo društvo naznanilo; c) v slučaju hujše bolezni imajo pravico po dovolitvi od strani društvenega zdravnika vstopiti v evropsko bolnišnico (hospital européen) ter bo plačalo zanje društvo vse stroške v bolnišnici, ako stopijo v nižji razred, ter polovico stroškov, ako stopijo v višji razred 3. „Slogino“ zavetišče je namenjeno, da nastanjuje domačo očetovo hišo vsem služkinjam v daljni tuji deželi, ono naj bo znanprej središče vsem v Egiptu. Naše bodo članice tam pomoč in dober svet v vseh neprilikah življenja ter jednako podporo proti vsem krivicam, ki bi se jim godile. Naše bodo tam stanovanje in hrano za čas, ko so brez službe ali bolehe. Istotako odprla se bo tam čitalnica za služkinje z raznimi časopisi ter soba za shode in veselice. V zavetišču bo tudi urejena brezplačna mešetarija za službe. — Slovenske služkinje v Egiptu delale so domačim občinam dozaj velike stroške posebno so imele plačevati nekatere občine visoke svote za egiptovske bolnišnice. Slovansko društvo ne pomaga samo služkinjam, temveč tudi domačim ubogim občinam, ki so dozaj hudo trpele; ono pomaga pa tudi očetom in materam, ki imajo hčere v Egiptu. Dozaj se je skoro polovica vseh slovanskih služkinj v Egiptu poizgubila po svetovnih mestih, kakor so Aleksandrija, Kahira in Port-Said ter se strašno spridila. — Delale so te nesrečnice smrtno sramoto ne samo slovanski naselbini v Egiptu, temveč slovanskemu imenu spleh, še večjo sramoto pa domači očetovi hiši v domovini. V svojo lastno korist prosijo se očetje in matere, ki imajo hčere v Egiptu, da nam nemudoma naznanijo imena svojih hčera ter kraj, kjer služijo, istotako, da jih od doma prisilijo, pristopiti k društvu. Društvo je pripravljeno takoj odgovoriti ter dajati zaželjena poasnila. Vse občine in župnijski uradi, ki imajo služkinje v Egiptu, naprošeni so v svojo korist, ker jim društvo odvzame hudo breme plačil za egiptovske bolnišnice, da nam nemudoma pošljejo natančni imenik vseh domačink v Egiptu. Društvo bode vrnilo nato občinam in župnijskim uradem imenik njih, ki so vpisane v društvo ter poštene. — Čč. gg. župnike v župnijah, kjer je izseljevanje v Egipt na dnevnem redu, kakor n. pr. v Prvačini, Biljah, Dornbergu itd. bi prosili, da razglase to objavo v kolikor mogoče raz prižnice. — Nadalje prosimo, da se prisili vsaka, ki hoče odpotovati, vpisati ter prijaviti se društvu.

Vse zaproseno naj se pošlje na naslov gosp. dr. Karol Pečnika, m. zdravnika v Aleksandriji, ali pa na naslov č. gosp. slovanskega duhovnika o. Huberta Ranta O. S. F. samostan sv. Katarine v Aleksandriji. — Nadalje prosimo one blagosrčne rodoljube, ki imajo usmiljenje z našimi ubogimi deklicami v daljni tuji deželi, za pošiljatev knjig in časopisov za knjižnico in čitalnico v „Sloginem“ zavetišču. — Odbor slov. društva „Sloga“ za Egipt: Gen. advokat dr. Lujo Žaja, t. č. predsednik. Mestni zdravnik dr. Karol Pečnik, t. č. podpredsednik. O. Hubert Rant, duhovnik slov. naselbine. Veletržec Ivo Cibilič, t. č. tajnik. Pomorski kapitan Lindi, pomor. kap. Car, Vrguijan, Ferneis, Krčelič, Šemec itd. t. č. odborniki. — (Slovanski časopisi, osobito pa kranjski

in primorski prosijo se v imenu dobre stvari za ponatis)

Razgled po svetu.

Carigrad. Že precej časa vlada velik nemir v grški razkolni cerkvi. Povod temu je, da je carigradski vesoljni patrijarh imenoval nadškofom v Skoplji (Uesküb) nekega Grka ne oziraje se na narodnost ondašnjih prebivalcev, ki so skoro vsi Srbi. Vsled tega je zavladala velika razburjenost med njimi. Novi nadškof se še sedaj ne upa v svoje stanovanje ampak prebiva v grški šoli. Srbi so sklenili se ločiti od grškega patrijarha, ako ta ne ustreže njihovim pravičnim zahtevam. Patrijarh je bil voljan Srbom ugoditi, a sinoda, ki sestoji iz 12 nadškofov, je bila odločno proti temu. Ko je patrijarh Antymos VII. zapovedal dvema glavnima nasprotnikom Srbov, da naj se povrneta v svoje nadškofije, ustavila sta se mu ter uprizorila demonstracije, da se je moral patrijarh odpovedati svoji časti. Grškim nadškofom se je menda že predolgo zdelo, da je vladal cela 3 leta, zato so ga sedaj odslovili. Sploh se pa vsako četrto ali tretje leto godi kaka izprememba pri patrijarski stolici. — Take zmešnjave vladajo v cerkvah, ki nočejo pripoznati rimskega papeža in se raje pokore svetnim vladarjem.

Rim. Kongregacija za razširjanje vere je odposlala nove misijonarje v španske naselbine. V 10 letih je umrlo na gvinejskih otokih 11 duhovnikov, 8 pomočnikov in večje število redovnih sestr. Jako slabo vplivajo na zdravje misijonarjev mnogoštevilna močvirja. Število katoličanov znaša na teh otokih 56.000, med tem ko je bilo pred 10 leti le neznatno število.

Sv. oče, kardinali, škofje, prelatje, diplomatični zastopniki in mnogo drugih odličnjakov je prisostvovalo duhovnemu opravilu v Sikstinski kapeli po pokojnem papežu Piju IX. — Znamenit odlok proti slabim knjigam je izdal zadnje dni sam prvi sijonski čuvar Leon XIII. Zdelo se mu je, da je prišel čas za apostolsko besedo, ko povsod z vsemi močmi in z vsemi pomočki delujeta laž in zmota zoper resnico in pravico. Pod imenom „slabe knjige“ bode umevati poslej tudi vse knjige, podobe, listke, ki brez potrdila cerkvene oblasti razkladajo pobožnosti, opisujejo vizije in tajne obrede, razlagajo preokovanja. Vse te tiskovine bodo same po sebi prepovedane, dokler ne dobe potrebnega in zadostnega cerkvenega potrdila.

Kreta. Sedaj, ko je prenehalo nekoliko krvavo klanje v Turčiji, obračajo vse države pozorno svoje oko na otok Kreta, ki je sedaj središče morjenja in krvoločnosti divjih Turkov. Pred tednom so Turčini v glavnem mestu Kaneji začeli punt ter moriti in požigati. Ubili so 300 kristijanov, požgali 200 krščanskih hiš in škofijsko palačo. Mnogo kristijanov je našlo zavetje na ladijah evropskih velevladij. V nekem drugem kraju pa so Turki pobili vse kristijane 1500 po številu. Krščanski ustaši so se že zbrali ter proglasili združenje Krete z Grško. — Pretečeno nedeljo je bilo na Grškem mnogo shodov, na katerih se je zahtevalo, naj se Kreta, ker so kristjani grške narodnosti, združi z grško kraljevino. Kralj se je udal želji ljudstva ter s posebnim pismom ukazal, naj vojne ladije odrinejo proti Kreti. Princ Jurij je

že odšel. Velikansko je bilo navdušenje, ko je odpotoval iz pristanišča. Vsled tega koraka se je zamerila mala Grška drugim velevladim. Skoro gotovo pa bode v kratkem poročati o vojski med Grško in Turčijo.

Iz Jeruzalema se poroča: Pred kratkim smo dobili nove orglje „bratov Rieger.“ Ko so se postavljale v cerkvi, se je skrbno pazilo, da se niso motili pri službi božji razkolni Grki. Ko so zaslišali vprvič lepo doneče glasove novih orgelj, so pokazali takoj svojo nepotrpežljivost. Zahtevali so, da naj jih takoj odstranimo. Ker se jim nismo hoteli udati, tožili so nas pri paši. Toda ta je pravičen in je odločil, da naj ostanejo orglje na svojem mestu, češ da se s tem nihče ne moti. Vsled te odločbe so se Grki pritožili pri ruskem konzulu v Carigradu; frančiškani pa so vložili pritožbo pri francoskem konzulu, ki je poslal šest čuvajev v cerkev, da bi branili frančiškane pred besnimi razkolniškimi popi. Ker je bil tudi postavljaivec orgelj v nevarnosti, je prosil pomoči avstrijskega konzula, ki mu je rade volje poslal v pomoč jednega čuvaja v cerkev. Grki še niso dobili odgovora od carigradskega ruskega konzula; najbrže jim ne bo odgovoril ugodno, ker so obvestili o tem tudi francoskega konzula v Carigradu, ki ima vse katolike v Turčiji pod svojo obrambo. Največje sovraštvo in srd pa kažejo razkolni popje nad orgljamcem preč. patrom Bonaventuro, ki je velik umetnik v orgljanju in kot tak povsodi jako priljubljen. On se ne da prestrašiti in vkljub vsemu pretenju opravlja redno svoje dolžnosti. — Od kod to sovraštvo razkolnikov? Vzrok temu je gotovo zavist. Kar namreč sami ne premorejo, tega tudi drugim ne privoščijo. Jako težko stališče imajo čuvaji božjega groba v takih razmerah. Bog jih ne bo zapustil.

Angleško. Tudi na Škotskem se plodovito razširja katoličanstvo. Neki protestant piše: „Škotska stopa z velikimi koraki v katoliško cerkev. Ako bi protestantje ne ovirali s silo svojih rojakov, potem bi episkopalna protestantska cerkev trumoma hitela v naročje katoliške cerkve.“ Odkar je v Walesu katoliški škof domačin, se hitro množi katoličanstvo in šteje sedaj že približno 40.000 udov. — Prav veselo znamenje je, da so se sedaj nastanili jezuitje v Oseford-u, katerih se vse tako boji.

To leto bodo praznovali na Angleškem katoliki in protestantje 1300letnico, odkar je prišel sv. Avguštín s 40 benediktinci iz samostana sv. Andreja iz Rima. Šli so v Kentebury, kjer je stanoval kralj Ethelbert; ta jih je jako prijazno vsprejel, dasi ni bil še kristjan. Njegova žena je bila že kristjana, on pa se je dal krstiti l. 597 na binkoštni praznik. Canterbury je bila škofovska stolica sv. Avguština in je za Rimom prva krščanska stolica. Tudi anglikanski, protestantski nadškof hoče praznovati to slovesnost z vsemi škofi angleškimi, dasiravno nimajo nič opraviti pri tej slovesnosti. Sv. Avguštín in njegovi spremljevalci so vendar prišli iz Rima, katerega anglikanci tako sovražijo. — Sama protislovja!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec sušec (marij), 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Jubilej bl. Petra Kanizija.

Sveti Oče hoče tako! To velja o glavnem namenu za mesec sušec ravno tako kakor za pretekli mesec, ker tudi ta namen ugaja ravno tako posebni pobožnosti in nagnjenosti sv. očeta; Leona XIII. rekel je nekemu avstrijskemu škofu: „Želim da se prišteje bl. Kanizij med svetnike, da bi ga mogel povzdigniti med cerkvene učenike.“

Pa tudi sicer imamo veliko povodov, da pospešujemo s svojimi molitvami ta jubilej; kajti s tem praznujemo „velikega moža in velikega svetnika.“ Na njegovem grobu so škofje in verniki, kateri so bili priče njegovega apostolskega delovanja, glasno priznali, da se imajo njemu zahvaliti za rešitev iz krivoverstva, in vojvoda Viljem V. Bavarski govori pač v imenu teh vseh, ko pravi: Peter Kanizij in Pavel Hofej sta nas učila tvoje postave, o Gospod! Pridigarji, misijonarji, pisatelji, svetovalci vladarjev, škofov in papeža, ustanovitelji zavodov in vseučilišč koristijo človeštvu, pred vsemi pa neki izvanredno svet duhovnik, Peter Kanizij, se je celo svoje življenje boril za kraljestvo božje, ne da bi kedaj odložil orožje. Ustaviti se je bilo treba navalu krivoverstva; treba ga je bilo zmagovito odbiti. Njegova globoka bogoslovna znanost je osramotila krivoverce ter potrdila duhovnike in učenjake v veri; njegov čudoviti katekizem, katerega je imel vsakdo v roki, je oborožil preproste vernike proti pogubnim krivim naukom.

„Komaj moremo povedati,“ pravi brevir, „koliko je, vedno misleč le na večjo čast Božjo, v teku 40. let storil, koliko težav prestal;“ „čudež dela in delavnosti,“ kakor ga imenuje neki zgodopisec.

Skoro vse zadeve, za katere še posebno molimo, jih priporočimo posebnemu varstvu bl. Petra Kanizija.

Kanizij je varh otrok! tako rad jih je osebno podučeval v krščanskem nauku; zlasti pa je bil po svojem znamenitem katekizmu cela stoletja učitelj otrok vseh narodov in vseh jezikov. V kratkem času je bila knjižica prevedena v 40 jezikov in je doživela 400 izdaj.

Kanizij je varh učeče se mladine; sam je ustanovil jako veliko zavodov za mladino in povzročil, da so jih tudi drugi ustanavljali.

Kanizij je varh bogoslovnih zavodov in semenišč. Zaradi njegove velike izkušnje se mu je naročilo, da naj sestavi pravila za take zavode in jih predloži cerkv. zboru v Tridentu; zbor jih je vsprejel in jih predpisal vsi Cerkvi. Gregor XIII. ga je pozval, da obnovi nemški kolegij in druge narodne zavode v Rimu, ki še danes cvetó

(Konec prih.)

b) Posebni nameni:

6.) **Sv. Fridolin.** Podpore potrebni katoliški časniki. Katoliško ljudsko društvo za Nemčijo. Preskrbljenje slaboumnih.

7.) **Prva postna nedelja. Sv. Tomaž Akvinski.** Preobrazba visokih šol v duhu krščanstva. Görres-ova in Leonova družba.

8.) **Sv. Janez od Boga.** Redi in kongregacije, ki so posve-

čene oskrbovanju bolnikov. Različni preskrbljevalni zavodi. Zgubljen sin.

9.) **Sv. Frančiška Romanska.** Pospeševalci molitvenega apostolstva. Kongregacija sivih sestra. Jako žalostne družinske zadeve.

10.) **Štirideset ss. mučnikov.** Združeno prizadevanje, da se opomomore ubožanemu kmečkemu stanu. Katoliško posestvo v nevarnosti. Božjastni.

11.) **Sv. Gumbert.** Oživiljenje pravega in dolžnostnega čuta v gospodarskem občevarju. Pomoč v posebno hudih dušnih bolečinah.

12.) **Praznik sv. sulice in žebljiv N. G. Jezusa Kristusa. Sv. Gregor Veliki.** Prvoobhajanci. Družba Jezusova. Sužnji zlasti poniževalnih strastij. Redovna provincija.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca sv. Jožefa. sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše duše poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Mlad ponoči, ak. da bi se spreobrnil.

Listek za raznoterosti.

Kako so hodili prvi kristjani k sv. maši. Danes gre lahko vsak brez nevarnosti v cerkev; toda vedno ni bilo tako. Če so hoteli prvi kristjani nedelje, praznike in svete čase očitno ali skrivaj praznovati, so jih sovražniki ujeli, v ječe zaprli, mučili in usmrtili. Tako nesrečni časi so bili zlasti prva tri stoletja po Kr. rojstvu. Ker so jih vedno judje in pogani preganjali, so bili prisiljeni, da so darovali sv. mašo na skrivnem in v oddaljenih krajih. Zdaj so se skrivali in sv. daritev obhajali v kaki kleti, zdaj v podzemeljskih votlinah, zdaj v zasebnih hišah, zdaj zopet v gozdovih. Škof Dionizij iz Aleksandrije († 264) poroča: „Čeprav so nas od vseh strani preganjali, smo vendar obhajali svoje praznike in službo božjo. Vsak prostor, naj si bodi njiva, puščava, ladija, hlev, da celo ječa nam je služila za cerkev in sveto službo božjo.“ Nobena pot ni bila prvim kristjanom predolga ali pretežavna, nobeno vreme pre slabob, noben čas neprilichen in nobena nevarnost prevelika, da so le mogli prisostvovati pri daritvi sv. maše. Skoro vselej jim je pretela smrt, kadarkoli so šli v cerkev. Oko njih sovražnikov je bilo povsod za njimi. Dostikrat so jih med službo božjo zgrabili in k najhujši smrti odvedli. Kakšni smo pa mi?

Kako so si v srednjem veku patrona volili. Takrat je bila navada da so si otroci sami izvolili patrona, in sicer na sledeči način.

Položili so na oltar sveče, na katerih so imena raznih svetnikov. Te sveče so potem mali otroci kar po vrsti jemali z oltarja. Svetnik, čegar svečo je otrok vzel, je bil njegov patron.

Tri stopinje potrpežljivosti. Kdor še-le začne biti potrpežljiv, začne s strahom in nosi v strahu križ Kristusov potrpežljivo; kdor napreduje v tej čednosti,

nosi rad križ v upanju na Boga; oni pa, ki postane v tej čednosti popolen, objame križ z gorečo ljubeznijo; srečna duša, ki pride do te stopinje potrpežljivosti. (Sv. Bernard.)

Kako se godi misijonarjem? Apostolska prefektura v deželi Namakva (Namaqualand), jeden izmed najtrbožnejših misijonov, je pod vodstvom očetov iz reda sv. Frančiška Saleškega. Obsega veliko ozemlje na obeh straneh Oranje reke; na desni strani ležeči večji del je pod pokroviteljstvom nemškega cesarja.

Zadnji čas pušča grozna lakota že itak nesrečno deželo. Že dolgo časa ni nobenega dežja, nobena stvar več ne raste, živali poginjajo od lakote in žeje, in prebivalci tako nesrečne dežele tavajo kot mrliči okrog. Lakota jih sili, da gredo v puščavo in jedo meso poginolihi živalij, seveda umro kmalu grozne smrti vsled zastrupljenja.

Misijonarji sami so preveč ubogi, da bi jim mogli pomagati. Komaj imajo sami toliko žita, da se za silo prežive, — in še tisto so kupili neizmerno drago v Kaplandiji. Razven tega se žive sami, njih sodelavke sestre redovnice, sirote in starčki v njih zavodu izključno z divjimi koreninami in žganimi mravljami. Družega nimajo ničesa, kajti popolnoma jim manjka mesa in sočivja.

Pogansko ljudstvo, katero je vsled lakote vse iz sebe, je trdno prepričano, da so misijonarji povzročitelji te grozne šibe. „V nevarnosti smo“, pišejo misijonarji, „da bi nas divjaki ne pomorili; v Boga zaupamo. Usmilite se, da moremo ubožcem pomagati z živežem, saj so bili z nami vred z dragoceno krvjo našega Zveličarja odrešeni!“

Zadnje pismo apostolskega prefekta nam naznaja še žalostnejše novice. Kajti glasi se: „Naša potreba je priklopela do vrha: še zmeraj nobenega dežja; suša je vsak dan večja. Imamo še 15 vreč žita, da preživimo s tem 60 oseb. Če ne dobimo pomoči vsaj v treh tednih nas doleti ista usoda, kakor je doletela že toliko drugih, prisiljeni bomo si iskati živeža — v puščavi. Tudi mrtvih živalij že ni več, katerih naj bi se polastili; ubogi ljudje gledajo kosti in druge ostanke, ki v puščavi tu pa tam leže. Akoravno taka hrana za enkrat lakoto potolaži, povzroči vendar grozne bolečine, vsled katerih vsakdo v kratkem času umre. Pomagajte! . . .“

Dobrotni darovi.

Za trapistovski samostan v Marjankhillu: Neimenovan iz Novoga Mesta 7 gld 25 kr.

Za Marjanišče: G. L. Kristofič, župnik v Kovorji 1 gld. 50 kr. —

Za Salezijance v Turinu: Č. g. L. Kristofič 1 gld. 50 kr.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Č. g. B. Baltazar 5 gld. — A. St. S. 2 gld. — Č. g. Jož Lavrič, župnik v Ambrusu, 3 gld.

Za kruhe sv. Antona: Neimenovana oseba iz Št. Jerneja 1 gld. 50 kr.

Za najpotrebnejše misijone: Č. g. Fr. Wohinc, župnik v Križah pri Tržiču, 4 gld.

Za afrikanski misijon: P. M. iz T. 1 gld.